

DECYZJA Nr 48/2013

Działając na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 267),

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy: **Józefowi Dąbkowski**, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą **PH.U. ul. Młodzieżki 59, 49-340 Lewin Brzeski, NIP 747-155-03-76**, karę pieniężną w wysokości **650,00 złotych** (słownie złotych: sześćset pięćdziesiąt 00/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów żywnościowych niewłaściwej jakości handlowej – w zakresie oznakowania - w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.). Przedmiotowa kara jest konsekwencją oferowania do sprzedaży w sklepie „Smakosz” Lewiatan mieszczącym się przy ul. Karola Świerczewskiego 2 w Lewinie Brzeskim, 10 partii artykułów rolno-spożywczych bez opakowań jednostkowych o łącznej wartości: 742,82 zł, które **nie spełniały wymagań** obowiązujących aktów prawnych tj.:

- a) w przypadku wyrobów wędliniarskich (6 partii o wartości: 542,27 zł):
- § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) – z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży wykazu składników,
 - art. 14 ust. 3b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002r. Nr 31, s.1 ze zm.) – z uwagi na brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży informacji w zakresie substancji potencjalnie alergicznych,
- b) w przypadku ryb mrożonych (4 partie o wartości: 200,55 zł):
- § 17, ust. 1, pkt 4, rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr. 137, poz. 966 ze zm.), – ze względu na brak w miejscu sprzedaży informacji o ilościowej zawartości glazury lub ryby,
 - art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L z 2000r. Nr 17, s. 22 ze zm.) – z uwagi na brak określenia w miejscu sprzedaży informacji w zakresie metody produkcji oraz obszaru połowu.

Uzasadnienie:

W dniach 04–06 i 09 września 2013r. inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „OWIiH”, przeprowadzili kontrolę w sklepie „Smakosz” Market Lewiatan przy ul. Karola Świerczewskiego 2, w Lewinie Brzeskim, należącym do przedsiębiorcy Józefa Dąbka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: P.H.U. ul. Moniuszki 59, 49-340 Lewin Brzeski, zwanego dalej „stroną”.

Podstawą prawną przeprowadzenia kontroli stanowiły przepisy:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z 2004 r., Nr 165, s.1 ze zm.)
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”
- art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2009r. Dz. U. Nr 151, poz. 1219 ze zm.).

Celem kontroli, sprecyzowanym w treści upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności Nr ŻNG-293/13 z dnia 03.09.2013r., była m.in. ocena prawidłowości oznakowania artykułów rolno-spożywczych oferowanych do sprzedaży „luzem”.

Weryfikacji poddano 10 partii o łącznej wartości: 742,82 zł, a mianowicie:

a) 6 partii wyrobów wędliniarskich wartości: 542,27 zł, tj.:

- „schab Benedykta” w ilości 1,20kg, w cenie sprzedaży 22,99zł/kg, wartości: 27,59zł, zawierający na etykiecie opakowania m.in. informacje: należy spożyć do 29.09.2013; nr partii produkcyjnej 10109; skład: schab wieprzowy, 60%, woda, sól, czosnek suszony 1 %, białko sojowe, substancje zagęszczające (E 407), stabilizatory (E451i, E 452, E 331, E 327), regulator kwasowości (E 332), wzmacniacz smaku (E 621), glukoza, maltodekstryna, przeciwutleniacz (E 301, E 316), aromaty, przyprawy, ekstrakty przypraw, substancja konserwująca E 250; produkt może zawierać: gluten, jaja, białka mleka, seler, gorczycę, nasiona sezamu, orzeszki ziemne,
- „schab pieczony” w ilości 1,50kg, w cenie sprzedaży 22,99zł/kg, wartości: 34,49zł, zawierający na etykiecie opakowania m.in. dane w zakresie: terminu przydatności do spożycia - należy spożyć do 28.09.2013; nr partii produkcyjnej 23108; składu: schab wieprzowy 62%, woda, białko sojowe, sól, stabilizatory: (E 451i, E 450v, E 452i, E 331, E 327), substancja zagęszczająca: (E 407a, E 415), błonnik roślinny, regulator kwasowości: (E 332), wzmacniacz smaku: (E 621, E 635), laktoza, sacharoza, przeciwutleniacz: (E 301, E3 16), aromaty przypraw, ekstrakty przypraw, posypka m.in. orzeszki ziemne, nasiona sezamu, gorczyca, substancja konserwująca: E 250; produkt może zawierać śladowe ilości gluten, jaja, białka mleka, seler,
- „połędwica sopocka” w ilości 2kg, w cenie sprzedaży 15,99zł/kg, wartości: 31,99zł, zawierająca na etykiecie opakowania m.in. następujące informacje składniki: mięso z kurczaka 30 %, woda, mięso z indyka 10 %, skórki wieprzowe, skrobia ziemniaczana, białko sojowe, sól, substancje zagęszczające: (E 407, E 425), maltodekstryna, glukoza, stabilizatory: (E 451i, E 262), wzmacniacz smaku: (E 621), przeciwutleniacz: (E 316), aromaty, substancja konserwująca: (E 250), produkt może zawierać gluten, jaja, białka mleka, orzeszki ziemne, seler, gorczycę, sezam,
- „boczek w przyprawach”, w ilości 5kg, w cenie sprzedaży 18,99zł/kg, wartości: 94,95zł, zawierający na etykiecie opakowania m.in. dane w zakresie: terminu przydatności do

spożycia - należy spożyć do 29.09.13, nr partii produkcyjnej 133603002; składu: boczek wieprzowy 79 %, woda, sól, czosnek, białko sojowe, stabilizatory: (E 451i, E 452i, E 450iii, E 262, E 331), błonnik sojowy, przyprawy, substancja zagęszczająca: E 407 a, E 415, glukoza, wzmacniacz smaku: (E 621), regulator kwasowości: (E 330), maltodekstryna, przeciwutleniacze: (E 301, E 316), białko zwierzęce, substancja konserwująca: E 250, produkt zawiera soję i jej produkty pochodne, dwutlenek siarki, może zawierać śladowe ilości mleka (łącznie z laktozą), jaj, selera, glutenu, sezamu, orzeszków,

- „szynka pyszna” w ilości 8kg, w cenie sprzedaży 19,80zł/kg, wartości: 158,40zł, zawierająca na etykiecie opakowania m.in. następujące informacje: należy spożyć do 28.09.13, nr partii produkcyjnej 133602004, skład: mięso oddzielone mechanicznie z kurczaka 36 %, mięso wieprzowe 35 %, woda, skrobia ziemniaczana, sól, białka sojowe, stabilizatory: (E 450i, E 450iii, E 451i E 262i), wzmacniacz smaku: (E 621), substancja zagęszczająca: (E 407, E 412), przeciwutleniacz: (E 316), glukoza, błonnik sojowy, regulator kwasowości: (E 331iii), czosnek, przyprawy i ich ekstrakty, barwnik: (E 120), olej rzepakowy, substancja konserwująca: (E 250), produkt zawiera soję i jej produkty pochodne, dwutlenek siarki, może zawierać śladowe ilości glutenu, jaj, orzechów, mleka (łącznie z laktozą), selera, gorczycy, sezamu,
- „kielbasa śląska” w ilości 15 kg w cenie sprzedaży 12,99zł/kg wartości: 194,85 zł, zawierająca na etykiecie opakowania m.in. następujące dane: należy spożyć do 27.09.13, nr partii produkcyjnej 133601004, skład: mięso oddzielone mechanicznie z kurczaka 36 %, mięso wieprzowe 35 %, woda, skrobia ziemniaczana, sól, białka sojowe, stabilizatory: (E 450i, E 450iii, E 451i E 262i), wzmacniacz smaku: (E 621), substancja zagęszczająca: (E 407, E 412), przeciwutleniacz: (E 316), glukoza, błonnik sojowy, regulator kwasowości: (E 331iii), czosnek, przyprawy i ich ekstrakty, barwnik: (E 120), olej rzepakowy, substancja konserwująca: (E 250), produkt zawiera soję i jej produkty pochodne, dwutlenek siarki, może zawierać śladowe ilości glutenu, jaj, orzechów, mleka (łącznie z laktozą), selera, gorczycy, sezamu.

Ocenił wyroby nie spełniały wymagań jakości handlowej w zakresie oznakowania, ze względu na brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży danego środka spożywczego, wymaganych informacji w zakresie:

- wykazu składników – wbrew postanowieniu zawartym w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie znakowania środków spożywczych z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem MRiRW”, zgodnie z którym w przypadku środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego podaje się między innymi: nazwę albo imię i nazwisko producenta, wykaz składników,
- składników alergennych - wbrew postanowieniu zawartym w art. 14 ust. 3b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002r. Nr 31, s.1 ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 178/2002”, który określa ujemny wymóg udostępniania informacji konsumentom, dotyczących unikania konkretnych negatywnych skutków dla zdrowia związanych z daną żywnością lub rodzajem żywności.

b) 4 partie ryb mrożonych o wartości: 200,55 zł, tj.:

- “panga filet”, w ilości 10kg, w cenie sprzedaży 9,90zł/kg, wartości: 99,90zł, zawierająca na etykiecie opakowania transportowego m.in. następujące informacje: glazura 20%, najlepiej spożyć przed 05.02.2013r., nr partii produkcyjnej 156, kraj pochodzenia – Wietnam,

- „mintaj filet”, w ilości 1,30kg, w cenie sprzedaży 8,99zł/kg, wartości: 11,69zł, zawierający na etykiecie opakowania transportowego m.in. następujące informacje: glazura 35 %, najlepiej spożyć przed 10.2014r., nr partii produkcyjnej 018, kraj pochodzenia – Chiny,
- „morszczuk filet”, w ilości 3,0kg, w cenie sprzedaży 22,99zł/kg, wartości: 68,97 zł, zawierający na etykiecie opakowania transportowego m.in. następujące informacje: glazura 20 %, najlepiej spożyć przed: 10.2014r., kraj pochodzenia – Chiny,
- „miruna filet” w ilości 1,0kg, w cenie sprzedaży i wartości: 19,99zł, zawierająca na etykiecie opakowania transportowego m.in. następujące informacje: najlepiej spożyć przed: 11.2013r., kraj pochodzenia – Chile.

Wyszczególnione artykuły nie spełniały wymogów jakości handlowej z uwagi na fakt, iż w miejscu sprzedaży nie uwidoczniło informacji odnośnie:

- metody produkcji oraz obszaru połowu - wbrew postanowieniu zawartym w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L z 2000r. Nr 17, s. 22 ze zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem nr 104/2000”, zgodnie z którym m.in. ryby, świeże, mrożone, wędzone mogą być oferowane do sprzedaży detalicznej konsumentowi końcowemu, bez względu na sposób wprowadzenia do obrotu, tylko jeśli oznakowanie lub etykieta wskazuje handlowe oznaczenie gatunku, metodę produkcji oraz obszar połowu,
- ilościowej zawartości glazury lub ryby - wbrew postanowieniu zawartym w § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia MRiRW, który stanowi, że w przypadku produktów rybołówstwa w rozumieniu pkt 3.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L z 2004r. Nr 139 str. 55, z późn. zm.) mrożonych glazurowanych – dodatkowo podaje się informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby albo owoców morza w tych produktach (dot. 3 partii za wyjątkiem „miruny”).

Stronę zapoznano z obowiązującym stanem prawnym oraz poinformowano o konsekwencjach finansowych wynikających z art. 40 a ust.1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. W czasie kontroli zostały w trybie niezwłocznym podjęte dobrowolne działania naprawcze w zakresie uzupełnienia brakujących oznaczeń handlowych oraz zobligowano się w dalszej działalności oznaczać środki spożywcze zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. Przedsiębiorca Józef Dąbek w czasie kontroli złożył oświadczenie w zakresie:

- prowadzonej działalności gospodarczej sklasyfikowanej jako *mały przedsiębiorca*, zgodnie z art.105 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 672 ze zm.),
- wysokości obrotów w roku 2012r.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały udokumentowane w protokole kontroli ŻNG.8361.293.2013, oraz zestawieniu artykułów żywnościowych sprawdzonych pod kątem prawidłowości oznakowania przyjętym bez zastrzeżeń przez stronę.

W dniu 13.11.2013r. OWiH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy jakości handlowej kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających wymaganiom jakościowym. Jednocześnie poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie na podstawie art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 267) zwanej dalej „Kpa” przysługuje stronie biorącej udział w postępowaniu prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia zażądań. OWiH wyznaczył stronie 10 - dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego. Strona nie skorzystała z przysługującego mu uprawnienia.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, formułuje dyspozycję, z którego wprost wynika, że: wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Art. 40 a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej stanowi, iż każdy kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywczych nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Przez jakość handlową, zgodnie z treścią art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, należy rozumieć: cechy, artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Ze względu na coraz częściej występujące wśród konsumentów alergie i nietolerancje pokarmowe przepis art. 14 ust. 3b rozporządzenia nr 178/2002 określa ogólny wymóg udostępniania informacji konsumentom, dotyczących unikania konkretnych negatywnych skutków dla zdrowia związanych z daną żywnością lub rodzajem żywności, a w tym przypadku alergenów.

Wymagania jakości handlowej dla produktów rybnych dotyczące informowania konsumenta, w zakresie handlowego oznaczenia gatunku, metody produkcji (złowione w morzu, w wodach śródlądowych lub wyhodowane), oraz obszaru połowu zostały określone w art. 4 ust. 1 lit. a, b, c rozporządzenia nr 104/2000. Informacje te powinny być dostępne na każdym etapie wprowadzania do obrotu produktów rybnych.

Ponadto wymogi w zakresie oznakowania produktów oferowanych do sprzedaży „luzem” zostały określone w § 17 ust. 1 rozporządzenia MRiRW, zgodnie z którym w przypadku środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży podaje się wykaz składników, a w przypadku produktów rybołówstwa informację odnośnie ilościowej zawartości glazury lub ryby oraz metody produkcji oraz obszaru połowu.

Zaznaczyć należy, iż postanowienia rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych wynikają bezpośrednio z art. 14 ust. 1 dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. UE L z 2000r. Nr 109, s.29 ze zm.), zgodnie z którym jeśli środki spożywcze są oferowane do sprzedaży konsumentowi końcowemu bez paczkowania lub gdy środki spożywcze są pakowane w miejscach sprzedaży na życzenie konsumenta, Państwa Członkowskie przyjmują szczegółowe zasady dotyczące sposobu przedstawiania danych szczegółowych wymaganych dla środków spożywczych.

Zasadniczą funkcją oznakowania artykułów żywnościowych jest ochrona konsumenta. Wiąże się nierozdzielnie z potrzebą zapewnienia konsumentom dostępu do obiektywnych informacji dotyczących jakości produktu w tym skład surowcowego, zawartości glazury oraz obecności składników alergicznych. Dostarczenie konsumentom podstawowych informacji na temat żywności nie tylko umożliwia im podejmowanie świadomych decyzji „zakupowych”, ale także zapewnia właściwe postępowanie z produktem po dokonaniu zakupu i jego użytkowanie. Strona będąca detalistą jest ostatnim ogniwem handlu i ma obowiązek przestrzegania kryteriów ustalonych w przepisach prawa żywnościowego.

Uwzględniając powyższe, przedmiotowe wyroby wędliniarskie oraz produkty rybne są środkami spożywczymi o niewłaściwej jakości handlowej w rozumieniu wcześniej przytoczonego art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, z uwagi na **brak niektórych wymaganych elementów oznakowania**.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002 podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach, handlowych, rolniczych, kontrolując zgodność żywności z wymaganiami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Zgodnie z powyższym każdy z tych podmiotów obarczony jest obowiązkiem przestrzegania wymagań, prawa żywnościowego, bez względu na to, czy jest ich producentem, odpowiedzialność powstała. Dotyczy to zatem i ostatniego szczebla – tj. sprzedaży konsumentom.

Należy zaznaczyć, że w świetle prawa żywnościowego pojęcie wprowadzenia do obrotu dotyczy każdego etapu obrotu. Wprowadzenie na rynek zgodnie z art. 3 pkt 8 rozporządzenia 178/2002 oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania.

Uwzględniając definicję „obrotu” zawartą w *ustawie o jakości handlowej*, odwołującą się do treści art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 178/2002, **za jakość handlową odpowiada nie tylko producent, ale także przedsiębiorcy prowadzący obrót handlowy produktami żywnościowymi na każdym jego etapie, w tym także hurtowym i detalicznym.**

W przedmiotowej sprawie podmiotem, który wprowadził kwestionowany towar do obrotu, tj. ponosi odpowiedzialność za zapewnienie jego zgodności z wymaganiami prawa żywnościowego, jest przedsiębiorca Józef Dąbek.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 178/2002 państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

OWIH w myśl art. 40a ust. 5 *ustawy o jakości handlowej*, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jego obrotów.

Stopień szkodliwości czynu, polegający na wprowadzeniu do obrotu 10 partii artykułów rolno-spożywczych bez opakowań, niewłaściwie oznakowanych, należy ocenić jako wysoki, bowiem stwierdzone nieprawidłowości w oznakowaniu w istotny sposób naruszały interesy konsumentów pod względem ekonomicznym jak i zdrowotnym.

Przepisy prawa żywnościowego precyzyjnie regulują zakres informacji, jaki konsument powinien otrzymać w momencie dokonania zakupu danego produktu. Należy wziąć pod uwagę że w miejscu sprzedaży wyrobów wędliniarskich brak było wykazu składników, wobec powyższego konsument został pozbawiany ważnych informacji, chociażby o zawartości mięsa w wędlinie i nie był w stanie prawidłowo rozpoznać oraz ocenić nabywane przez siebie produkty. Ponadto wielu konsumentów, ze względu na schorzenia np. układu pokarmowego czy alergię pokarmowe, musi wyeliminować produkty, które w swoim składzie zawierają składniki powodujące nasilenie objawów chorobowych. Konsument wiedzę na temat składu surowcowego danego środka spożywczego czerpie w głównej mierze z etykiety opakowania. Niewykazanie w miejscu sprzedaży informacji o składzie produktu, może doprowadzić do zakupu i spożycia środka spożywczego niedozwolonego ze względu na stan zdrowia konsumenta. Spożycia produktu zawierającego składniki alergenne może powodować poważne konsekwencje dla zdrowia i życia konsumenta. Niepełne oznakowanie w miejscu sprzedaży – w zakresie braku informacji o procentowej zawartości glazury bądź ryby, stanowi naruszenie ekonomicznych interesów konsumentów. Zawartość glazury świadczy jednocześnie o procentowej zawartości ryby. Istotne znaczenie ma więc poinformowanie nabywców, czy ryba glazurowana zawiera 5%, czy np. 40% glazury. Zaznaczyć należy, że parametr ten, ma niewątpliwie duży wpływ przy ustalaniu wysokości ceny oferowanego gatunku ryby. Także metoda produkcji oraz obszar połowu mają wpływ na wybór konsumentów, gdyż dostarczają im jasnych informacji na temat metody produkcji i pomagają dokonać wyboru odnośnie zakupu produktu hodowlanego lub nie. Mając na uwadze bezpieczeństwo konsumentów ważne jest zamieszczenie w miejscu sprzedaży przytoczonych

informacji, które w istotny sposób uświadamiają nabywcę o cechach i właściwościach danego środka spożywczego.

W związku z powyższym niepełne oznakowanie ww. środków spożywczych w sposób znaczący narusza interesy konsumentów, sprawiając, że konsumenci nie są wystarczająco poinformowani, a w konsekwencji mogą nabyć produkt nieodpowiadający ich oczekiwaniom.

Stopień zawinienia OWIiH uznał za wysoki. Niedopełnienie obowiązków wynikających z prawa żywnościowego leży wyłącznie po stronie kontrolowanego przedsiębiorcy, który powinien stosować obowiązujące przepisy prawa. Należy zauważyć, że wymogi prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej odnoszą się do żywności oferowanej konsumentom, dlatego też zapewnienie zgodności z tymi wymogami spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym i jest obowiązkiem na etapie handlu detalicznego. Strona jako profesjonalista, działający na rynku artykułów rolno-spożywczych od 13 lat, powinna znać obowiązujące w tym zakresie przepisy i stosować je odpowiednio. Prowadząc działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży w sklepie, gdzie ofertę stanowią między innymi wyroby wędliniarskie oraz mrożone ryby, przedsiębiorca powinien zapoznać się i stosować obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa. Należy zauważyć, że w przypadku omawianych asortymentów – wędlin oraz ryb, strona miała łatwy dostęp do informacji, jakie powinna zamieścić w miejscu ich sprzedaży, ponieważ wystarczyło by uwidoczniła dane, naniesione przez producentów na opakowaniach zbiorczych. Należy jednak dodać, iż analizując niniejszą przesłankę OWIiH wziął pod uwagę, iż po stwierdzeniu przez inspektorów nieprawidłowości, przedsiębiorca podjął dobrowolne działania, polegające na niezwłocznym uzupełnieniu brakujących informacji.

Zakres naruszenia OWIiH ocenia jako wysoki, gdyż w omawianej kwestii naruszono wymogi w zakresie oznakowania istotne z punktu widzenia właściwości produktu oraz regulacji rynków rolnych. Brak rzetelnej informacji o składzie przetworów wędliniarskich, składnikach alergennych, procentowej zawartości glazury oraz metody produkcji oraz obszaru połowu ryb stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych towarów z wymogami polskiego jak i europejskiego prawa żywnościowego. Celem przepisów jest umożliwienie konsumentowi zapoznania się przed zakupem z informacjami charakteryzującymi dany środek, bez konieczności podejmowania przez niego dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Przy ocenie zakresu naruszenia OWIiH wziął także pod uwagę fakt, iż rzetelna informacja o produkcie stanowi najważniejszy element jakości handlowej, z punktu widzenia interesów i praw konsumenta.

Biorąc pod uwagę **dotychczasową działalność podmiotu** na rynku artykułów rolno – spożywczych OWIiH uzważył, iż strona nie była dotychczas objęta kontrolą organu Inspekcji Handlowej w zakresie przestrzegania postanowień ustawy o jakości handlowej i jest to pierwsze stwierdzone naruszenie przepisów prawa żywnościowego.

Ostatnią z rozpatrywanych przez OWIiH przesłanek to **wielkość obrotów**. Organ władający uwagą oświadczenie strony dotyczące klasyfikacji prowadzonego przedsiębiorstwa. Strona jest małym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 105 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 672 ze zm.) zgodnie z którym:

Za małego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz
- 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości, w rozpatrywanym przypadku, można wymierzyć karę pieniężną w granicach od 500 zł do kwoty odpowiadającej pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby być uzyskana przez wprowadzenie do obrotu zakwestionowanych partii, tj. 3714,10zł.

W wyniku oceny przesłanek do ustalenia wysokości kary organ stwierdza, że pomimo, iż stwierdzone nieprawidłowości w istotny sposób naruszyły interesy konsumentów, a zakres naruszenia jest wysoki, wymierzenie kary w wysokości tj. 650,00 zł będzie w tym wypadku wystarczające i odstrasżające. OWIHH uwzględnił przede wszystkim pozytywne zachowanie strony w toku kontroli, uznając jednocześnie, że wymierzona kara spełni swoją funkcję prewencyjną i skłoni przedsiębiorcę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, głównie z uwagi na niebezpieczeństwo związane z starannością w zakresie oznakowania produktów oferowanych do sprzedaży „luzem”.

Mającym na uwadze powyższe, OWIHH wymierza karę administracyjną **jak orzékł w sentencji decyzji.**

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 *ustawy o jakości handlowej* karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, przedsiębiorca jest zobowiązany wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer **39 1010 1401 0013 4222 3100 0000** NBP Oddział Okręgowy Opole **w terminie 30 dni** od dnia uprawomocnienia się decyzji, która wtedy staje się jednocześnie decyzją ostateczną.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
Zygmunt Stwreczak
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 Kpa oraz art. 129 §1 i 2 Kpa od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. 1 Maja 1, 45-068 Opole.
- Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2012r. Dz. U. poz.749 ze zm.).
- Zgodnie z art. 16 § 1 Kpa decyzja ostateczna to decyzja od której nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

1. Józef Dąbek P.H.U.
ul. Karola Świerczewskiego 2
49-340 Lewin Brzeski
2. BA w/m
3. a/a

MK